

Utskrift av møtebok

Arkivsak: 200501823

330.01	
3. okt 2005	
Saksbehandler	Sign.
2005/03580-037	

Saksgang	Møtedato	Saksnr
Komite for omsorg/service	13.10.05	17/05
Narvik Bystyre	27.10.05	157/05

41 medlemmer av 41 var til stede
(medregnet varamedlemmer)

HØRING - FORSLAG TIL REVIDERT RAMMEPLAN FOR BARNEHAGEN

VEDTAK:

Forslaget til revidert rammeplan for barnehagen tas til etterretning

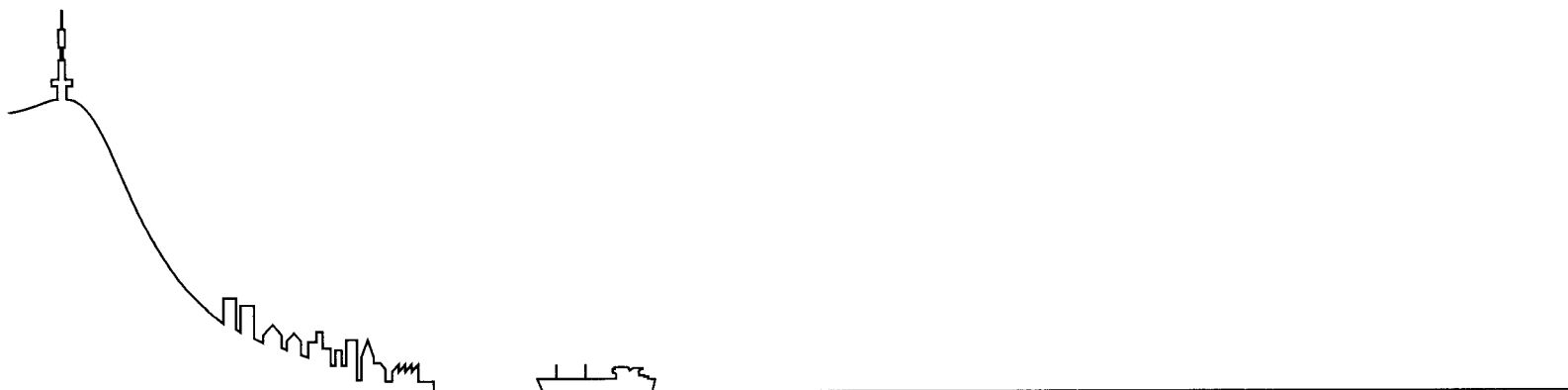
Narvik, den 28. oktober 2005

Inger Normann
Formannskapssekr.

Til: Det kgl Barne og familiedepartement, Postboks 8036 Dep., 0030 Oslo

Vedlegg: Administrasjonssjefens saksfremlegg av 7. oktober 2005.

Gjenpart: Oppvekst og kultursjef

NARVIK
KOMMUNE
OPPVEKST OG KULTUR, Barnehager
Oppvekst og Kultur

Arkivsak 200501823
Arkivnr. E: A10
Saksbeh. Reidun Stornes Pettersen

17/05
Narvik Bystyre

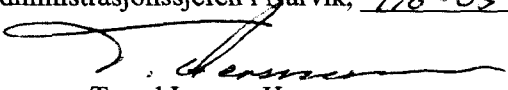
8500 Narvik

HØRING - FORSLAG TIL REVIDERT RAMMEPLAN FOR BARNEHAGEN

Idet jeg viser til merknadene vil jeg tilrå at saken fremmes for bystyret med slik

innstilling

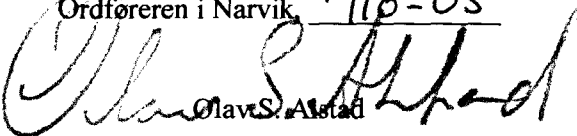
Forslaget til revidert rammeplan for barnehagen tas til etterretning

Administrasjonssjefen i Narvik, 7/10-05

Trond Lorang Hermansen

Områdeleder

Saksbehandler:

Saken oversendes Komite for OMSE for behandling

Ordføreren i Narvik, 7/10-05

Olav S. Alstad

SAKSUTREDNING :

1. Innledning:

Rammeplanen skal gi retningslinjer for både innholdet i og oppgavene til barnehagen, og gi både personale, eier og tilsynsmyndighet en forpliktende ramme for arbeidet. Rammeplanen skal òg være et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen samtidig som det settes fokus på barnas rett til medbestemmelse. Rammeplanen skal stimulere til refleksjon om barnas liv og personalets arbeid i barnehagen og om barnehagens rolle i samfunnet.

2. Faktadel:

Barne- og familiedepartementet har med hjemmel i § 2 i lov om barnehager fastsatt rammeplan for barnehagen. Rammeplanen er en forskrift til loven, og gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

For å gjøre rammeplanen til et hensiktsmessig redskap, er planen redusert fra rundt 130 til vel 20 sider. Dette har blant annet vært mulig fordi flere elementer i dagens rammeplan nå er tatt inn i den nye barnehageloven. Videre er fag- og metodestoff fjernet.

Forslag til oppbygging av rammeplanen:

Kapittel 1 Barnehagens oppgaver i samfunnet
Kapittel 2 Grunnleggende begreper og prinsipper
Kapittel 3 Barnehagens verdigrunnlag
Kapittel 4 Omsorg og oppdragelse
Kapittel 5 Lek og læring
Kapittel 6 Barnehagens fagområder
Kapittel 7 Planlegging, dokumentasjon og vurdering
Kapittel 8 Samarbeid

Rammeplanen skal:

- Gi retningslinjer for barnehagens oppgaver og innhold
- Være et arbeidsredskap for barnehagens personale
- Danne grunnlag for barnehagens planlegging, dokumentasjon og vurdering av innholdet
- Angi mål som barnehagen skal arbeide mot i hverdagslivet og i arbeidet med fagområder
- Gi informasjon til foreldre som grunnlag for samarbeid
- Gi barnehagens eiere grunnlag for å vurdere rammebetingelser og kompetansebehov
- Være utgangspunkt for kommunens tilsyn

Forslag til revidert rammeplan – sammenlignet med dagens rammeplan

- Verdigrunnlaget videreføres
- Barnehagen skal fortsatt være en arena for lek og læring
- Tydeligere om barnehagens innhold og oppgaver
- Tydeligere om personalets ansvar
- Antall mål for barna er redusert
- Visualiseringsmodellen i kapittel 3 og kapittel 9 om utvikling av barnehagen foreslås ikke videreført.

Rammeplanen for barnehagen er en forskrift til loven, og gir barnehagens personale og samarbeidsutvalg en forpliktende ramme å arbeide etter i planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold. Planen angir mål som barnehagens skal arbeide i retning av, krav til kvalitet i det sosiale spillet i hverdagen og fem fagområder som alle barn i barnehagen skal ha erfaring med. Rammeplanen legger ikke detaljerte føringer for virksomheten eller hindrer lokal frihet, tilpasning og variasjon.

3. Struktur i saksutredningen

Administrasjonen har valgt å redegjøre kort om hvert kapittel. I og med at innholdet i kapitlene ofte går inn i hverandre og får å unngå gjentakelse, er det mest hensiktsmessig at administrasjonssjefens kommentar kommer samlet til slutt.

4. HØRINGSNOTAT OM REVIDERT RAMMEPLAN

Kapittel 1. Barnehagens overordnede oppgave

Dette kapitlet presiserer hvor viktig barnehagen er som oppvekstarena for barn under opplæringspliktig alder. Barnehagen skal formidle grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar og representere et miljø som bygger opp om respekt for menneskeverd og fellesskap og retten til å være forskjellige.

Det setter fokus på både sosiale og etniske forskjeller som vårt samfunn er preget av.

Kapittel 2. Grunnleggende begreper og prinsipper

2.1 Barn og barndom

Barnets utvikling ses som et dynamisk og tett sammenvevd samspill mellom barnets fysiske og mentale forutsetninger og det miljøet de vokser opp i. Likeverdig barnehagetilbud av god kvalitet krever individuell tilrettelegging.

Småbarnsalderen er en omsorgs- og læringsintensiv periode i livet. Omsorg, oppdragelse og læring i alderen null til seks år legger grunnlaget for barnets holdninger, verdier og tillit til seg selv og andre mennesker og for livslang læring.

2.2 Læring

Barnehagen må tilby alle barn et rikt, variert, stimulerende og utfordrende læringsmiljø, uansett alder, kjønn og sosial eller kulturell bakgrunn.

2.3 Barns medvirkning

Barn må stimuleres til å tenke selv og oppmuntres aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger. Bestemmelsen om barns rett til medvirkning krever at personalet har evne og vilje til å fremme, være oppmerksom på og ta hensyn til barnas uttrykk. Dette krever blant annet gode relasjoner og tid og rom for å lytte og samtale.

Personalets åpenhet for barnas innspill kan motivere barna til å påvirke sin egen hverdag i barnehagen.

2.4 Samarbeid mellom hjem og barnehage

Det er foreldrene som har ansvar for barnas oppdragelse. Barnehageloven fastslår at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal bistå hjemmene i deres omsorgs- og oppdrageroppgave.

Utøvelsen av disse oppgavene skal skje i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Med forståelse menes gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres ansvar og oppgaver i forhold til barnet. Med samarbeid menes regelmessig kontakt der informasjon utveksles og der en kan drøfte spørsmål knyttet til barnets trivsel og utvikling og barnehagens pedagogiske virksomhet.

Gjensidig åpenhet og tillit er viktig som grunnlag for samarbeidet mellom barnehage og foreldre.

Personalet må arbeide bevisst med å finne balansen mellom respekt for foreldrenes prioriteringer og det å ivareta barnas rettigheter og grunnleggende fellesverdier som barnehagen er forpliktet til å legge vekt på.

2.5 Arbeidsmåter og innhold

Lek, kreativitet, glede og humor i fellesskapet skal prege arbeidsmåtene i barnehagen. Barn må få utfordringer som er tilpasset deres aktuelle utviklingsnivå og interesser.

2.6 Fysisk miljø som fremmer alle barns utvikling

Barn i førskolealderen har både stort behov for tumleplass ute og inne og mulighet for ro og konsentrasjon. Lek og fysisk aktivitet er grunnleggende for fysisk og psykisk velvære. Utforming av det fysiske miljøet ute og inne gir viktige rammebetingelser for barnas vekst og utvikling.

Kapittel 3 Barnehagens verdigrunnlag

3.1 Barnehagens formålsbestemmelse

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på de etiske grunnverdier som er forankret i kristendommen.

Opplæring i tro er hjemmets ansvar. Barnehagen skal lære barna om tro og verdier.

Internasjonale konvensjoner og norsk lov vektlegger både foreldrenes rett til å oppdra barn i henhold til sin religion eller sitt livssyn og barnets rett til å bli kjent med det samfunn det vokser opp i og gir beskyttelse mot religiøs og kulturell diskriminering.

3.2 Barnehager med andre formålsbestemmelser

Private barnehageeiere og menigheter innenfor Den norske kirke gis anledning til å praktisere særlige bestemmelser om livssynsformål. Dette gjelder også de som ønsker å reservere seg fra formålsparagrafen, - noe som skal komme fram i vedtektene.

Fellesverdier

Barnehagelovens innholdsbestemmelse § 2 framholder menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet og toleranse som sentrale samfunnsverdier. Respekten for liv er grunnleggende. Det er avgjørende at en legger arbeidet til rette slik at det er en felles forståelse for det som skjer i barnehagen, og at det enkelte barns og de enkelte foreldres integritet blir respektert

Kapittel 4 Omsorg og oppdragelse

Barn har rett til omsorg,- noe som er en forutsetning for barns utvikling og læring. En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, gode relasjoner og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet. Personalet har et særlig ansvar for at barn som opplever omsorgssvikt i hjemmet kan få oppleve trygghet og stabilitet i barnehagen.

Personalet skal oppmuntre barn til å være aktive og ansvarsbevisste deltagere. Personalet skal ivareta barnets rett til medvirkning og støtte barnets utvikling av selvstendighet, ansvarlighet og identitet. Personalet må være tydelige modeller og erkjenne sin rolle som kulturformidlere gjennom egen væremåte. Personalet må ha en bevisst holdning til eget verdigrunnlag og være åpen for å reflektere over egne holdninger og handlinger.

Barnehagen må legge vekt på foreldrenes forventninger og ønsker både som enkeltpersoner og grupper. Barnehagens verdigrunnlag bør derfor drøftes jevnlig i foreldreråd og samarbeidsutvalg. Å møte foreldre fra ulike kulturer, både innen det norske samfunnet og fra andre land, krever respekt, lydhørhet og innsikt. Samtidig er det viktig at personalet er bevisste og tydelige i egen yrkesrolle og kompetanse. Både foreldre og personale må forholde seg til at barnehagen har et verdigrunnlag/samfunnsmandat som det er personalets oppgave å forvalte.

Kapittel 5 Lek og læring

5.1 Lek

I leken foregår det viktige læringsprosesser. Den fremmer utviklingen både intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt og emosjonelt.

5.2 Barnehagens læringsmiljø

Hvordan barnet opplever responsen fra andre, vil påvirke lærings- og utviklingsprosessene. I denne prosessen er det de voksnes ansvar å ta imot barnas uttrykk på en måte som formidler respekt og aksept, tillit og tiltro. Kvaliteten på samspillet mellom barna og mellom barn og personalet er avgjørende for barns utbytte av livet i barnehagen.

5.3 Læring gjennom hverdagsaktiviteter og sosialt samspill

Barnehagens hverdag bør være preget av gode følelsesmessige opplevelser. Glede og humor må være viktige kjennetegn ved barnas tilværelse i barnehagen.

Skal barnehageloven og barnekonvensjonen etterleves i praksis, kreves det at den pedagogiske praksisen åpner for en medvirkende læringsprosess for alle barn i barnehagen.

Et aktivt og tydelig personale er en viktig forutsetning for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø. Personalet må kontinuerlig arbeide med egne, enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter.

5.4 Barnehagen som kulturarena

Både lokale kulturverdier og den nasjonale kulturarv slik dette gjenspeiles i barnas oppvekstmiljø må være representert i barnehagens virksomhet. Barnehagen må være åpen for impulser fra den lokale, regionale, nasjonale og globale verden. Barna skal møte ulike kulturer og deres tradisjoner.

Kapittel 6 Barnehagens fagområder

Målene som retter seg mot barnas opplevelser og læring er formulert som prosessmål. Det er selve læringsområdet og områdets arbeidsmåter barna skal bli kjent med. Arbeidet med fagområdene må tilpasses ut fra barnas alder og interesser og barnegruppens sammensetning. Hvordan dette skal tilpasses skal nedfelles i barnehagens årsplan.

6.1 Språk, tekst og kommunikasjon

Fagområdet gjelder både tilegnelsen av talespråk, forberedelse til skriftspråk og kommunikasjon gjennom kroppsspråk. Barnehagen skal bidra til at barna

- utvikler et rikt og variert språk

- utvikler et forhold til tekst og fortellinger som kilde til kunnskap og estetiske opplevelser
- blir fortrolig med symboler som tall og bokstaver som forberedelse til skriftspråket
- bli kjent med bilder og media som kommunikasjonsmiddel

6.2 Kropp, bevegelse og helse

Fagområdet omfatter erfaringer, ferdigheter, kunnskap og holdninger gjennom sanseinntrykk og bevegelse. Barnehagen skal bidra til at barna

- utvikler kroppsbeherskelse, grunnleggende grovmotoriske og finmotoriske ferdigheter, rytme, følsomhet og en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring.
- får gode erfaringer med friluftsliv og uteaktiviteter og gjennom bevegelse og sanselige opplevelser utprøve, nyte og få forståelse for det fysiske miljøet, naturen og kulturen
- utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp
- får grunnleggende kunnskap om og grunnlag for gode vaner med hensyn til hvordan de selv kan ivareta egen kropp, helse og velvære.

6.3 Estetiske fagområder

Fagområdet omhandler kulturelle uttrykksformer som musikk, dans, språk og litteratur, forming, drama m.v. De bidrar til å skape fortrolighet med og tilhørighet til kulturelle uttrykksformer. For barn er fagområdene viktige redskaper for sansing, opplevelse, tenking og kommunikasjon.

Barnehagen skal bidra til at barna:

- utvikler fantasi og kreativ tenking og handling
- utvikler kommunikasjonsevne og varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet
- utvikler og styrker sin kulturelle identitet og personlige uttrykk

6.4 Natur, miljø og teknikk

Det er et mål å utvikle barnas kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen. Barnehagen skal bidra til at barna

- får kunnskaper om natur, økologi, miljøvern og samspillet i naturen
- får erfaringer med og kunnskaper om mennesket, dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet. Og utvikle respekt for og tilhørighet til liv, natur og nærmiljø.
- Utvikle forståelse for tall og mengder, mønster og likhet/ulikhet, form, rom og posisjon, mål og vekt.

6.5 Etikk, religion og filosofi

Religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger våre verdier og holdninger. Barnehagen skal bidra til at barna

- får innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturarven
- får kunnskap om og opplever gleden ved kristne høytider og tradisjoner
- tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier
- utvikler interesse og respekt for hverandre og hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs tilhørighet.

6.6 Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet.

Barnehagen skal bidra til at barna

- får utforske og får forståelse og respekt for sosiale og kulturelle forskjeller i barnehagen og nærmiljøet og at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger, inngår i og bidrar til fellesskapet.
- Blir kjent med at samene er Norges urbefolkning og får kjennskap til deler av samisk kultur og hverdagsliv
- Utvikler en grunnleggende tillit til egen mulighet for å ta del i og påvirke samfunnet og fremtiden.

Kapittel 7 Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Den pedagogiske virksomheten skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Barnehagens styrer har et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med dette og pedagogisk leder har ansvar for å sørge for at det blir gjennomført på dens avdeling. Det bør legges til rette for bredest mulig medvirkning fra barna, foreldrene, barnehagens personale og eierne i planleggingen, dokumentasjonen og vurderingen av barnehagens pedagogiske virksomhet.

7.1 Planlegging

God planlegging kan bidra til en gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av barnehagens menneskelige og materielle ressurser. Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Barnehagens planer bør ses i sammenheng med kommunal planlegging av barnehagesektoren og av barns oppvekstmiljø.

Årsplanen har flere funksjoner:

- Arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning
- Utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen
- Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommunen, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte

7.2 Dokumentasjon som grunnlag for refleksjon og læring

Dokumentasjon kan være et middel for å få fram ulike oppfatninger og åpne for en kritisk og selvreflekterende praksis der tankegodt og tradisjoner utfordres.

Foreldre har rett til å se dokumentasjon om egne barn.

7.3 Vurdering av barnehagens arbeid

Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal vurderes fortløpende. I tillegg skal barnehagens arbeid vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale planer.

Barnehagens styrer har et overordnet ansvar for at den pedagogiske virksomheten vurderes på en planlagt, systematisk og åpen måte. Barnehagens foreldreråd og samarbeidsutvalg skal ha mulighet til reell innflytelse på vurderingsprosessen. Barnas erfaringer og synspunkter bør inngå i vurderingsgrunnlaget.

Resultatene av vurderingen bør legges til grunn for arbeidet med neste årsplan.

Vurdering er viktig for å kunne fornye virksomheten og barnehagen som organisasjon.

7.4 Kommunens og eierens innsynsrett.

Barnehagens eier og kommunen som barnehagemyndighet kan be om å få seg forelagt barnehagens årsplan, dokumentasjon av barnehagens arbeid og resultatene av barnehagens vurderingsarbeid som grunnlag for tilsyn og drøftinger med personalet om behov for kompetansetiltak og utviklingsarbeid.

Kapittel 8 Samarbeid

Kommunen har ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamiliene er godt koordinert.

8.1 Grunnskolen

Barnehagen skal, i samarbeid med foreldrene og skolen, legge til rette for barnas overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt SFO. Den enkelte kommune må finne hensiktsmessige løsninger på hvordan barnehage og skole konkret skal samarbeide.

8.2 Barneverntjenesten

Det bør etableres systematisk samarbeid mellom barnehage og barnevern. Den enkelte kommune må finne hensiktsmessige løsninger på hvordan barnehage og barnevern konkret skal samarbeide.

8.3 Helsestasjon

Helsestasjonen kan være en samarbeidspart for å tilrettelegge tilbudet for barn med særskilte behov.

8.4 PPT

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten er en sakkyndig instans som også kan gi råd og veiledning til barnehagen.

8.5 Utdanningsinstitusjoner

Etter barnehageloven § 24 har barnehageeiere plikt til å stille barnehagen til disposisjon for studenter som tar førskolelærerutdanning.

8.6 Sametinget

Sametinget forvalter midler som kan benyttes til tiltak for samiske barn i barnehager og kan gi veiledning og bistand til personalet uavhengig av hvor i landet barnehagen ligger.

Administrasjonssjefens kommentar

Rammeplanen fra 1995 var en meget god plan. De sentrale prinsippene fra denne er også videreført i forslaget til den nye rammeplanen. I forslaget til ny rammeplan settes det fokus på den økende internasjonaliseringen, som har ført til at det norske samfunnet er langt mer sammensatt enn tidligere og vil kreve en større styrking på områder som handler om toleranse og respekt i forhold til sosiale og etniske forskjeller. Videre presiseres viktigheten av kunnskap om samene, som er vår egen urbefolkning.

Det nye forslaget understreker også barns rett til medvirkning og barnehagens plikt til å ta hensyn til forutsetningene og behovet til hvert enkelt barn,- noe som også er nedfelt i den nye barnehageloven som trer i kraft 1.januar 2006.

Det er formulert tydeligere krav til de ansatte i barnehagen for å sikre barn likeverdig barnehagetilbud og forslaget fremhever viktigheten av personalets etiske holdninger, kunnskap og evne i møte med barn.

Alt dette, i tillegg til fagområdene, skal tas hensyn til i årsplanleggingen til den enkelte barnehage. Det stilles krav om hyppige vurderinger og om dokumentasjon i forhold til dette.

Administrasjonssjefen er av den oppfatning at dette er en meget god plan, som stiller store krav både til ansatte, eier og kommunen som tilsynsmyndighet . Denne planen er med på å sikre god kvalitet og gode oppvekstmuligheter for barnehagebarna våre.

5. Administrasjonssjefens forslag til høringsuttalelse

5.1 Forslaget til revidert rammeplan for barnehagen tas til etterretning.

Utrykket vedlegg: Høring – forslag til revidert rammeplan for barnehagen